

Vattenråden skyddar natur och miljöintressen

Vattenrådet i Snoderån, Gotland, överklagade beslut M779-15. I mål nr M 900-16 avslogs vattenrådets överklagan med motivering att vattenrådet inte ansågs ha ett sådant huvudsakligt ändamål att tillvarata naturskydds- eller miljöskyddsintressen, som avses i 16 kap. 13 § miljöbalken.

Vattenmyndigheten i Södra Östersjön anser att denna bedömning är fel.

Vattenmyndigheten tycker det är anmärkningsvärt att domstolen i begreppet "tillvarata naturskydds- eller miljöskyddsintressen" endast verkar syfta till landmiljöer och inte omfattar vattenmiljön. En god landmiljö är helt beroende av vatten av god kvalitet, och vattenmiljön är helt beroende av vad som sker på land inom avrinningsområdet. Att vattnets kretslopp inkluderar alla miljöer är väl dokumenterat och det är oförståeligt hur domsten kan ha missat denna grundläggande kunskap.

Syftet med ramdirektivet för vatten (Direktiv 2000/60/EG) är att tillvarata och skydda vattenmiljön, dvs sjöar, kustvatten, vattendrag och grundvatten ska uppnå tillräckligt bra ekologisk, kemisk och kvantitativ status samt inte få försämrad kvalitet. Majoriteten av de påverkanskällor som riskerar att ge försämrad status i vatten är lokaliserade på land. För att kunna tillvarata naturskydd- och miljöskyddsintressen på ett rättsäkert sätt behövs en helhetssyn. Att i begreppet "tillvarata naturskydds- eller miljöskyddsintressen" utesluta en stor del av miljön innebär stora risker för skyddet av naturens och det allmännas intresse.

Vattendirektivet uttrycker tydligt att lokal samverkan är nödvändigt för att uppnå direktivets syfte.

Punkt 14 i EU:s ramdirektiv för vatten:

Om detta direktiv skall bli framgångsrikt krävs nära samarbete och samverkan på gemenskapsnivå, medlemsstatsnivå och lokal nivå. Det krävs också information till allmänheten, inbegripet användarna, och att samråd sker med dem samt att de är delaktiga.

I Sverige har den lokala samverkan framgångsrikt kanaliserats genom vattenråden. Vattenråden i Södra Östersjön har genom avtal med Vattenmyndigheten förbundit sig att inom avrinningsområdet ta rollen som lokalt samverkansorgan, representera alla som vill och att ha ett helhetsperspektiv. Eftersom landbaserade påverkanskällor påverkar vattnets kvalitet (tex jordbruk, skogsbruk, tätorter, dagvatten, förorenade områden och punktutsläpp) är det mycket viktigt att vattenråden inte behöver begränsa sin verksamhet till enbart arbete i vatten.

Vattenråden består ofta av representanter från kommuner, skogs- och gruvnäringen, energibolag, branschorganisationer, ideella intresseföreningar, vattenkraftägare, markägare, jordbruksföretag och privatpersoner, alla verksamma inom avrinningsområdet. Vattenråden som organisation har därför stora möjligheter att bidra med lokal kunskap, kompetens och prioriteringar av åtgärder för en bättre miljö, inklusive vattenmiljön. Denna resurs behöver tillvaratas inom rättsväsendet för att uppfylla Århuskonventionens (Direktiv 2003/4/EG) intentioner.

Vattenmyndigheten i Södra Östersjön anser att vattenråden är den organisationsform som har bäst förutsättningar för att skydda natur- och miljöintressen i vatten. Därmed bör de omfattas av 16 kap. 13 § miljöbalken.

Irene Bohman
Vattenvårdsdirektör Södra Östersjön

Carola Lindeberg
Samordnare Vattenmyndigheten Södra
Östersjön